

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

15. An licitum sit sumere, vel applicare medicinam provocativam
effusionis seminis? Ex p. 4. tract. 4. & Misc. res. 159.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76432](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76432)

Et quid est dicendum, si dubium est, num in quamitate, an in qualitate semen peccaret; an liceat iurare naturam confricationibus ad expellendam qualitatē morbidam?

Et an hoc fieri debeat cum medicamentis, non autem cum fricationibus?

Et an peccent mortaliter mundantes verenda à lanugine, & sanguine menstruo, ne prurium aut fetorem patiantur, quamvis inde præter intentionem subsequatur videatur pollutio secluso consentiendi periculo? Ex part. 3, tract. 5. & Misc. 1. Ref. 6. aliàs 85.

aut fetorem patiat, quamvis inde præter intentionem subsequatur videatur pollutio, secluso consentiendi periculo.

RESOL. XV.

An licitum sit sumere, & applicare medicinam provocantem effusionem seminis? Ex part. 2. tr. 16. & Misc. Ref. 159.

§. 1. Si nullum alium habet effectum, non est licitum, & oppositum asserere est improbabile & dignum gravi censura temeritatis saltem, quia illicitum est procurare pollutionem per medium contra naturæ ordinem. Si medicina verò habeat alium effectum virilem, quem sus intendit, licitum est applicare talem medicinam, non intendens pollutionem. Multa sunt exempla in materia de peccatis. Legantur Doctores agentes de delegatione morosa, vel de præcepto fornicationis, & hæc opinio non solum est probabilis, sed vera, & idem iudicium est de alia causa pollutionis, quæ de se non est intrinsecè mala, & ex hac doctrina possunt excusari à censura multa, quæ docuit P. Thomas Sanchez in materia de matrimonio, agens de actu coniugali, quæ homines aliqui non bene cum illo compositi reprehendunt iniuste, quæ multi viri docti & pii à censura liberant, & hæc omnia docet Turrianus in select. disputat. cent. 2. censura Theologica, dub. 74. Sed ego contrarium teneo, & puto in his materiis non esse laxanda habenas.

Sup. his in Ref. præterea §. His, in fine, & in to. 2. tr. 6. refol. 119. §. vi. & in ref. 207. §. etiam vlt.

Sup. hoc in §. 1. Afirmatiuam sententiam docuerunt multi viri docti Societatis Iesu, quos citat, & sequitur Sanchez de matrim. tom. 3. lib. 9. disp. 17. num. 18. & post illum docet etiam hanc sententiam Bonacina de matrim. quest. 4. punct. 10. n. 1. vbi sic ait: Secundò feminam, quæ propter semen corruptum; patitur accidentia venenosa sequitur posse conari fricando, vel adhibendo medicamenta ad expellendam semen corruptum, quod est noxium sanitati, etiamsi inde sequatur veri seminis emissio; nam illa emissio sequitur per accidens ad expulsionem seminis corrupti, quod est sanitati noxium, modò non sit periculum consentes in pollutionem, & modò constet semen illud corruptum esse. Sic Bonacina, & nouissimè hanc opinionem tenet etiam doctus Villalobos in sum. tom. 2. tr. 40. disp. 16. n. 4. sic asserens. [Duda es, si semen est corruptum, ex quo in vase retento patitur mulier accidentia venenosa, an liceat conari illud expellere, vel fricatione partium, vel intromissione digitorum vsque ad os vteri?]

A lo qual se responde com distincion, porque quando procede que semen peccat in quantitate, non licet, quia est verè semen, Mas si verdaderamente es corrupto, licito es procurar expellerle de las maneras dichas, y otros remedios, porque ya no es verdaderamente semen, pues es corrupto, y no se lià de hazer caso de que de camino y præter intentionem se signa iuntamente veri seminis amissio, quia datur opera rei licite. Ita Villalobos? cuius sententiam ex multis rationibus approbat Sancius in select. disp. 2. n. 30.

2. Sed dubium est, num in quantitate, an in qualitate peccaret, asserere non licere, si dubium ita esset; vt docti medici neutri parti acquiescerent; quia tunc semen est in possessione, quod verum, & aptum generationi sit; cum hæc qualitas suapte natura illi insit. Si verò probabiliter opinarentur illud in qualitate peccare, quamvis cum alterius partis formidine, id putant licere; nam opinionem probabilem quis tunc amplecti potest. Et ita docent Sanchez, & Bonacina vbi supra, & Reginaldus infra.

3. His tamen non obstantibus Sanchez postea in sum. tom. 2. lib. 5. cap. 6. num. 12. mutauit sententiam, & docuit non licere iurare naturam confricationibus ad expellendam qualitatē morbidam, in quam semen iam corruptum transit; & hanc sententiam docuere etiam eademmet societate Rebellius quest. 2. lib. 3. quest. 19. sect. 3. & Ioannes Salas in part. 2. tom. 2. quest. 74. tract. 1. §. disp. 6. sect. 1. §. num. 90. vbi post multa, sic tandem concludit. Mihi magis placet illicitum esse semen quantumcumque corruptum cum venerea voluntate emittere, etiamsi de corruptione certitudo esset. Sic ille, & ego; concedit tamen Sanchez, & Filliucius tom. 2. tract. 30. cap. 8. num. 110. hoc fieri posse cum medicamentis, non autem confricationibus, vide etiam Zamardum in diu. Theologorum, part. 2. de sacrament. matrim. cap. 41. verb. 11. & Reginald. tom. 2. lib. 22. cap. 3. num. 40.

4. Notandum est tamen hic obiter quod Sancius in select. disp. 2. num. 33. Reginaldus & alij, vbi supra, docent non peccare mortaliter mundantem verenda à lanugine, & sanguine menstruo, ne prurium,

Sup. his medicamentis in Ref. seq. Sup. hoc sup. Ref. 1. §. et eandem. ad lin. 7.

Notandum est tamen hic obiter quod Sancius in select. disp. 2. num. 33. Reginaldus & alij, vbi supra, docent non peccare mortaliter mundantem verenda à lanugine, & sanguine menstruo, ne prurium,

RESOL. XVI.

An si pollutio capis in somnis, sit reprimenda in vigilia sub onere peccati mortalis?

Et an gaudens de supra dicta pollutione in somnis capta non ob delectationem carnalem, sed ob sanitatem, & illam optare, sit saltem peccatum veniale? Ex part. 3. tr. 5. & Misc. 1. Ref. 21.

§. 1. Afirmatiuam sententiam docet Toletus lib. 5. cap. 13. n. 1. tunc enim quis non tenetur reprimere pollutionem, quando potestatem habet imperfectam, quia semisomnis est, sed in nostro casu patientem pollutionem perfectam habet potestatem, quia in vigilia est; ergo tenetur illam reprimere.

2. Sed negatiuam sententiam docet Emanuel Sà ver. luxuria, n. 10. vbi sic asserit. Cœptam in summo pollutionem non tenetur euigilans reprimere, sufficit enim non placere; ita ille. Et ratio est, quia dicta pollutio incipit in somnis sine peccato, & involuntariè; effusio verò illius in vigilia, est effectus naturalis illius causæ inculpabilis, ergo. Et ita hanc sententiam docent Ioan. de la Cruz in diu. p. 1. præc. 6. art. 8. dub. 10. concl. 2. Filliucius tom. 2. tr. 30. cap. 8. n. 147. & probabilem putat Fagundez præc. 3. lib. 3. cap. 6. num. 11. in casu quo quis certus est quòd non adhibebit consensum; nec in alio casu ego puto illam docuisse Doctores citatos.

3. Notandum est hic etiam, quòd gaudere de supra dicta pollutione in somnis cœpta, non ob delectationem carnalem, sed ob sanitatem, & illam optare, non est peccatum, neque veniale. Scio contrarium docere Sorum in 4. sent. disp. 12. q. 1. a. 7. Medinam in part. 2. q. 74. art. 5. Zumel ibidem. art. 8. disp. 4. Ledesma, Lopez Angles, Rodriguez, & alios; sed tu tepe nostram sententiam, quam docent Doctores, quos citat, & sequitur Tannerus in 2. 2. D. Thom. disput. 4. quest. 7. dub. 7.

Sup. contentio in hoc §. in Ref. seq. & in to. 1. tr. 7. Ref. 100. §. Nota etiam per totum.